

יש לה כימיה עם סטיוול

לפני שבע שנים נכפו עליה גירושים שהותירו אותה שבורת לב. לפני כשנה, עם פרוץ הקורונה, היא פוטרה ממכון ויצמן ועברה טלטלה קשה. אבל הכימיה של ד"ר אושרית קטורזה-נבון, הצליחה להפתיע גם את עצמה כשמצאה אהבה חדשה וקריירה חדשה כמרצה על הקשר בין אופנה למדע

שבר הקורונה לא פסח על מכון ויצמן וגם לא על ד"ר אושרית קטורזה-נבון (52), מדענית מורכבת במכון. בתפקידה האחרון הייתה מנהלת תחום "פריזמה", שהביא עשרות אלפי תלמידים בשנה להתנסויות מדעיות במעבדות. כשהווירוס תקף ובתי הספר נסגרו, החליטה לסגור את התחום ולשלוח אותה ואת העובדים שלה הביתה. • היה קשה?

מ

"די נפלו עליי השמיים. ראגתי גם לעובדים שחלקם כבר היו בחל"ת, ועלתה השאלה מה אני הולכת לעשות עם עצמי. מנכ"לית המכון הציעה לי לעבור לתפקיד אחר, אבל לא מצאתי בהצעה משהו שיכול לקדם אותי או לעניין אותי, והחלטתי לעזוב אל הלא נודע. תמיד אמרו לי שאני מומי חית בלעשות לימונדה מלימונים, אז כשסגרו את פריזמה הייתי צריכה להמתיק את הלימון ובחרתי לפנות לתחום האופנה, שאותו אני מאוד אוהבת". אם הייתם מספרים לה לפני כמה שנים, כשהייתה מרצה לחינוך מדעי לנוער ולכימיה אנליטית באוניברסיטת בן-גוריון, שיום אחד היא תעסוק באופנה ובסטיילינג, היא הייתה צוחקת. אבל בחיים כמו במעבדה צריך לצפות לבלתי צפוי.

"אפשר לצאת מכל תהום"

ד"ר קטורזה-נבון נולדה ברחובות וגדלה ליד מכון ויצמן. כבר כילדה, כששיחקה עם חברותיה על מרשאות המכון המוריקות, חלמה להגיע לשם כמדענית. היא השתתפה בחוגי נוער שוחר מדע במכון ובהמשך למדה כימיה לתואר ראשון, שני ושלישי באוניברסיטת בן-גוריון. את הדוקטורט עשתה בנושא תרופות ומכנים גבישיים, ואז הגשימה את חלומה ועשתה במכון ויצמן פוסט-דוקטורט שהתמקד בחינוך מדעי לנוער.

בהמשך עברה למכון דוידסון, הזרוע החינוכי כית של מכון ויצמן שבמסגרתה הפיקה אירועים גדולים כמו "פסטיבל המדע", "ליל המדענים" וגם את המיום המפורסם "מדע על הבר", שהביא מדענים מהמכון להרצות בכרטיס בתל-אביב.

את בעלה הראשון, ד"ר לכימיה ומנהל חברת תרופות, הכירה בשנה הראשונה ללימודיה באוניברסיטה ולפני שבע שנים התגרשו. "גדלנו יחד, שנינו עשינו דוקטורט בכימיה", היא מספרת. "היו לנו חיים טובים – עבודה, ילדים, נסיעות לחו"ל".

ד"ר אושרית קטורזה-נבון. "אין כמעט תחום באופנה שלמדע אין השפעה עליו. החל מנרביים אנט-בקטריאליות וכלה בחולצות מנדפות"

הייתי בטוחה שהחיים שלי הכי נוחים, הכי מאושרים, הכי מוצלחים. לא האמנתי שנתגרש. זה נפל עליי כרעם ביום בהיר, ואמרת לי לעצמי שיש לי שתי אפשרויות: או שאני צוללת בתוך בור, או שאני יוצאת מזה ובונה את המשפחה שלי מחדש. רציתי לתת לילדים שלי, אמיר (היום בן 22) ואיתמר (היום בן 18), דוגמה שאפשר לצאת מכל תהום, והצלחת".

היום ד"ר קטורזה-נבון היא סטייליסטית, בעלת המותג Science & Style, שמעבירה

רבי המכר של

חנות ספרים

פרוזה תרגום ומקור

1 הגיע הזמן להדליק את הכוכבים וירדני בריסאלידי כתר	2 סודות השמפניה סודות השמפניה קריסטן הרמל הכורסא, סודן	3 חיים קטנים האניה יניאהרה כנרת זמורה דביר	4 מרינה של הים מרינה של הים סנטה מונטיפיורי ידיעות ספרים
--	--	--	--

מתח

1 תגובה נגדית תור דני ספרים	2 איש שטח איש שטח כנרת זמורה דביר	3 השומרים השומרים ג'ון גרישם סודן	4 המטופלת השקטה המטופלת השקטה ידיעות ספרים
-----------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--

רומנטיקה

1 דרך עינו ניקי אש ספרות שונעות	2 עם הגבר הזה ג'ודי אלן מלפס אהבות	3 הגבר הזה 1 ג'ודי אלן מלפס אהבות	4 בתולה בתולה טרילובית המטר 4-1 סיליה ארון ספרות שונעות
---------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	---

עיון

1 הרפון הרפון ניצה דרש-לייטנר, סמואל מ. כץ ידיעות ספרים	2 מה שאבד בזמן מה שאבד בזמן כנרת זמורה דביר	3 נגד הרוח נגד הרוח חיים רומן ידיעות ספרים	4 שמיים שמיים איילת קלטר אפיק
---	---	--	-------------------------------

נוער

1 ניקולאס ויקלבי ניקולאס ויקלבי צ'רלס דיקנס אהבות בית ידיעות ספרים	2 דברים שלמדתי היום דברים שלמדתי היום קרין ונמורה אלדיה ידיעות ספרים	3 צבים כל הדרך צבים כל הדרך ג'ון ברין הכורסא, סודן	4 להתאהב בגריים להתאהב בגריים קריסטל סאמרלנד הכורסא, סודן
--	--	--	---

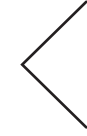
השבוע ב"עברית"

שמונת הספרים המודפסים המובילים של החודש

19/12/2020 - 13/12/2020

עברית ספרים www.e-vrit.co.il

הרצאות על הקשר בין מדע לאופנה, נשואה בשנית לר"ר איציק קטורה (64), רופא שיניים, ומחלת את חייה בין הדירה ברחובות שבה גרים ילדיה ובין דירה יפואית יפהפייה עם נוף לים. "מי היה מאמין שככה ייראו החיים שלי? לגור מחוץ לרחובות? נו וויי! מעולם לא נהגתי לבר לתל-אביב, והנה היום אני עושה את הדרך בין שני הבתים בלי בעיות. אחרי 20 שנות נישואים ו-19 שנים במכון ויצמן המצאתי את עצמי מחדש".

מה לבימאית ולאופנה?

"תמיד אהבתי להתלבש יפה. כילדה הסתובבתי עם אמא שלי בחנויות בגדים בתל-אביב, נחשפתי למעצבים בארץ ובעולם, והכרתי סגנונות עיצוב שונים, סוגי בדים וצבעים. במהלך הקריירה שלי כמדענית ביקרתי בכירות אופנה רבות בתערוכות ובכתיבי עיצוב, וגיליתי עולם לא פחות מרתק מעולם המדע".

"היו לנו חיים טובים, עבודה, ילדים, נסיעות לחו"ל. הייתי בטוחה שהחיים שלי הכי מוצלחים. לא האמנתי שנתגרש. זה נפל עליי כרעם ביום בהיר"

מה גילית?

"למשל שקוקו שאנל, שהייתה אופנאית פורצת דרך, החליטה בתחילת דרכה לעצב בגדים מברזיל חרשים שלא היו נהוגים לפני. היא החליטה לקצר את השמלות, עד לתקופתה נשים לבשו רק שמלות ארוכות, והיא ויתרה על המחוכים המעיקים והשכבות שאף אישה לא העזה ללכת בלעדיהם".

היא אמנם הייתה חלוצה בתחומה, אבל איך זה קשור לעולם המדעי?

"שאנל ידעה שהיא רוצה לשנות את כל מה שלא נוח לה באופנה ופנתה לעולם מדע. זה התחיל בכך שהיא חיפשה בדים נוחים ונעימים לגוף ובחרה בכד ג'רזי, שהיה הרבה יותר נעים ונוח מהבדים שהיו נהוגים אז. זה לא הג'רזי שמוכר לנו היום, הוא היה בד עבה ומחמם שהגיע מאיי התעלה, שם השתמשו בו להכנת מעילים וצעיפים. זה היה בתקופת מלחמת העולם הראשונה, לא היה כסף, והבד הזה היה מאוד זול והיו לו גם תכונות אחרות שגרמו לנשים להתחבר אליו ולאמץ אותו. בעזרת הבד הזה, שהכיל בעי קר צמר, היא הצליחה לעצב בגדים רכים ונעימים, והשימוש בו הכתיב שינוי בתפיסת הגוף של נשים. "קחי למשל קורי עכביש. זה סיב מיוחד, חזק ועמיד שנוצר בטבע, ועד היום מדענים מכל העולם, וגם אצלנו באוניברסיטה העברית ובברי אילן, מנסים לייצר את הסיב הזה בצורה סינתטית ללא הצלחה. סטלה מקרטני שעוסקת רבות

"לצערי את רוב המעצבים שאני אוהבת אני לא יכולה להרשות לעצמי, אבל סטלה מקרטני, גוצ'י ושאנל הם מבחינתי הטופ"

צילום: טל קצורין

בממשקים שבין מדע לאופנה, פנתה לחברת הייטק קטנה בארצות הברית, שהצליחה לייצר עבורה סיבים סינתטיים הדומים לקורי עכביש, ולפני שנה היא עיצבה לחברת איריס שמלת טניס מהסיבים האלה. הקונספט שלה זה קיימות, כלומר טקסטיל חכם".

מה זה טקסטיל חכם?

"לדוגמה, חליפת השחייה שלבש השחיין האולימפי מייקל פלפס, שזכה באולימפיאדת בייג'ין בשמונה מדי ליות תוך שבירת שבעה שיאי עולם ושיא אולימפי אחד. ככל שהוא זכה בעוד ועוד מדליות, אנשים התחילו לתהות מה קורה פה, ואז גילו משהו מעניין: מתברר שפלפס פנה לחברת ספידו בבקשה שייצרו עבורו בגד ים מבר שמקטין את החיכוך עם המים. החברה פנתה לנאס"א, סוכ" נות החלל האמריקאית שעוסקת בין היתר במבנה חומרים עמידים בחלל, והם הנדסו עבורו אריג חכם עם הרבה בועות אוויר, שעשה את העבודה. מאז השימוש באריג הזה נאסר לשימוש בתחרויות רשמיות. אין כמעט תחום באופנה שלמדע אין השפעה עליו. למשל, ייצור גרביים אנטי-בקט" ריאליים עם חלקיקים שמונעים ריח וזיעה או חולצות מנדרפות".

"זו באמת אהבה מחבט ראשון"

את ההחלטה על העיסוק קיבלה לאחר גירושיה. היא רצתה להגשים חלום קטן בשביל הנפש ולהתנחם בקורס סטיילינג בסטודיו של המעצב ג'יי אלימלך בתל-אביב. "גדי היה המום שכבאתי, הוא אמר לי, 'מה הקשר בין העבודה

"קוקו שאנל ידעה שהיא רוצה לשנות את כל מה שלא נוח לה באופנה ופנתה לעולם המדע"

צילום: Jamie McCarthy / Gettyimages

"הגעתי לקורס סטיילינג אצל גדי אלימלך פגועה וכואבת, והוא אמר, 'אל תדאגי, את תתחתי שוב ואני אעצב לך את שמלת הכלה'. וכך היה"

אבא שלו שהיה בן 94, ואיציק רצה שהוא יספיק לחגוג איתנו. לשמחתי הספקנו".

איך הוא הציע לך נישואים?

"זה היה בניו יורק, ביום הולדתי ה-50. חגגנו בחברת זוג חברינו הטובים, רפי ונימה קרוס, ואחותי ובעלה שגרים בלוס-אנג'לס. איציק הפתיע אותי, זה היה מאוד מרגש, הוא ידע שאני רוצה להתחתן. נישאנו במלון נורמן בתל-אביב, והכנים שלי ליוו אותי לחופה".

אילו מעצבים את אוהבת?

"לצערי את רוב המעצבים שאני אוהבת אני לא יכולה להרשות לעצמי, אבל סטלה מקרטני, גוצ'י ושאנל הם מבחינתי הטופ. אני לובשת בעיקר בגדי מעצבים ישראלים, למשל רותם והרס, הגית טסה וגרטורד. אני מסתובבת הרבה בשוק הפשפשים, יש שם כמה מעצבות ישראליות שאני מאוד אוהבת, כמו הדס קולודני ו'נורמן ובלה".

למי מיועדות ההרצאות שלך?

"לכולם, כל מי שמ" תעניין במדע, אופנה ותרבות בכלל. ההרצאה מתובלת בהרבה אנק" דוטות וסיפורים אישיים מעניינים ומצחיקים, אני מביאה איתי את כל הניסיון שיש לי כמרצה וכמדענית, אבל זה לא שיעור בכימיה אנליטית. גם הלבוש שלי הוא חלק מההרצאה, אני תמיד באה

"סטלה מקרטני ביקשה חחברת הייטק קטנה בארצות-הברית לייצר עבורה סיבים סינתטיים שדומים לקורי עכביש"

להרצאה עם בגד שאני יכולה לדבר עליו?

מכר לסיוב?

"אפשר לצאת מחזקים מכל תהום. אמנם לא אני החלטתי להתגרש ולא אני החלטתי לעזוב את מכון ויצמן - שני האירועים המכוננים בחיי נכפו עליי - אבל הפכתי את היוצרות והפכתי אותם למתנה שקיבלתי מהיקום. היום אין מאושרת ממני".

הבר' ומאז אנחנו יחד?

אהבה ממבט ראשון?

"האמת שכן. מה אני אגיד לך, זה באמת סיפור אהבה, ולמצוא אהבה כזו בגיל כזה זה נס. איציק קיבל את הבנים שלי מאוד יפה, ויש ביניהם קשר נהדר. המהפך המקצועי שעשיתי היה בזכותו, הוא נתן לי הרבה כוחות לעזוב את המכון ולצאת לדרך עצמאית. התחתנו כרת וכרין כדי לכבד את